

Suksesskriterier for universell utforming

Til postmottak@kmd.dep.no Kopi mette@ftbb.no • elin@ftbb.no • gurli@ftbb.no • kjell.arne@ftbb.no • kristina@ftbb.no

Hei,

Vi i foreningen "Foreldre til blinde barn" (www.ftbb.no) får ofte henvendelser knyttet til at digitale læremidler som ikke fungerer for blinde og hvilke dramatiske konsekvenser dette får for opplæringen. Vi har derfor blitt nødt til å sette oss inn i hva WCAG 2.0-kravene betyr slik at vi kan lettere kan påpeke hvilke krav som ikke er tilfredsstillt av de ulike leverandørene av digitale læremidler i skolen.

Vi kontakter nå dere i Kommunal- og moderniseringsdepartementet da det er dere som er ansvarlige for "Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger".

FTBB leser på nettsidene deres om "Digital deltagelse og universell utforming" finner vi følgende tekst:

"Etableringen av Digidel 2017 er en konkret oppfølging av Meld. St. 23 Digital agenda for Norge (2012-2013) hvor det fremgår av meldingens kapittel 2 «Digital deltagelse» at dette arbeidet skal ha følgende mål:

- Alle som ønsker det, kan bruke digitale verktøy og tjenester.
- Det skal legges til rette for gode og relevante opplæringstilbud som er tilpasset aktuelle målgrupper.
- *I løpet av fem år skal det være en tydelig nedgang i antallet som ikke er på nett."*

På samme nettside er det lenket programbeskrivelsen for Digidel. På side 2 i dette dokumentet, under overskriften "Ulik digital deltagelse i dag" står følgende:

"De antatte mest sårbare gruppene er i hovedsak førstegenerasjons innvandrere fra ikke-vestlige land, eldre over 80, funksjonshemmede spesielt blinde/svaksynte og de utenfor arbeidslivet bl.a. trygdede/hjemmeværende."

§ 4. i "Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger" gir unntak for to krav (1.2.3 og 1.2.5) som er direkte relatert til synstolkning av forhåndsinnspilt materiale. Med disse unntakene får ikke blinde elever tilgang til informasjonen i videoer som brukes i undervisningen.

Vi mener dette er et klart brudd med målet med Digidel om at "Det skal legges til rette for gode og relevante opplæringstilbud som er tilpasset aktuelle målgrupper" og undrer oss over hvordan man kom fram til disse fritakene når blinde og svaksynte er antatt som en av de mest sårbare gruppene i befolkningen med tanke på lav digital deltagelse.

Tilgang til læremidler er essensielt for alle elever og vi tar det som en selvfølge at blinde elever også omfattes av begrepet "aktuelle målgrupper".

Vi opplever at utviklere av digitale læremidler hevder at læremidlene er universelt utformet selv om de bryter med flere av kravene i § 4 i forskriften og mener det er en stor svakhet at det i tillegg til 1.2.3, 1.2.4 og 1.2.5 også gis unntak for "tilsvarende" suksesskriterier.

FTBB lurer derfor på:

1. Hva er årsaken til det er gitt fritak for kriterier som dekker blindes behov?
2. Hvilke **tilsvarende suksesskriterier** dere sikter til i formuleringen "(...) unntak for suksesskriteriene 1.2.3, 1.2.4 og 1.2.5, eller tilsvarende denne standard"?
3. Hva tenker dere om at dagens digitale læremidler ikke fungerer for blinde?

Vi mener det må stilles krav til brukertester og brukermanualer for hvordan digitale læremidler kan brukes av blinde elever. I møte med utviklere er det tydelig at de aldri selv har testet eller bedt andre teste hvordan den digitale løsningen fungerer med blindetekniske hjelpemidler.

Med så store feil og mangler som vi opplever, er det opplagt at lovverket må skjerpes slik at også blinde elever får tilgang til egnede læremidler.

FTBB ser fram til å høre fra dere og tar gjerne et møte om dere ønsker utdypning av problemstillingen.

Vennlig hilsen
Foreldre til blinde barn v/ Siri Smedsrud og Mette S. Bævre